

Zaaknummer : 01070838
Ons Kenmerk : ODH863091
Datum : 8-8-2024

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 9 maart 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van kapwerkzaamheden langs sportvelden, gelegen aan de Smeetslandseweg 15 te Rotterdam en is aangevraagd namens de gemeente Rotterdam. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 augustus 2024 tot en met 1 augustus 2029.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingswet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op de onderhavige procedure.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan de gemeente Rotterdam;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2023, 14 december 2023 en 14 juni 2024 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 augustus 2024 tot en met 1 augustus 2029.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices:

- I. Locatie vliegroute en huidige verblijfplaats gewone dwergvleermuis
- II. Geschikte spouwmuur van het nieuwe sportcomplex
- III. De nieuw gerealiseerde bomenrij
- IV. Te rooien bomen bosschage A
- V. Te rooien bomen bosschage B
- VI. Boomkwaliteit bomen in bosschage B

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis' van 30 november 2022 en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2023, 14 december 2023 en 14 juni 2024. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
4. De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermde) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

5. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis' van 30 november 2022 en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2023, 14 december 2023 en 14 juni 2024.
6. Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
7. Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
8. De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b. voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

9. Het ongeschikt maken van de zomerverblijfplaats dient uitgevoerd te worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige (voorschrift 4). De deskundige dient te allen tijde verslag te doen in het ecologisch logboek (voorschrift 2) van alle handelingen welke een effect hebben op de gewone dwergvleermuis. Aan het ongeschikt maken zijn de volgende voorwaarden verbonden:
 - a. het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd tussen 15 april tot en met 15 oktober. Dit is in de actieve periode;
 - b. om slachtoffers te vermijden tijdens de kap, dienen holtes gecontroleerd te worden met een endoscoop. Indien holtes geheel inzichtelijk zijn en waar afwezigheid van vleermuizen direct aangetoond kan worden, dient de holte direct afgesloten te worden. Bij aanwezigheid van vleermuizen of waar men niet goed bij kan komen of in kan kijken, dienen de volgende werende maatregelen te worden getroffen:
 - i. het inrollen van de stam in huishoudfolie. De invliegopening (spechtgaten en scheuren) dient hierbij vrijgelaten te worden;
 - ii. het uitzagen van de holte bij het kappen van de boom. Met behulp van een inspectie met endoscoop en/of aan de hand van de verdikking van de stam, dient de grootte van de holte te worden ingeschat. Bij het uitzagen dient minimaal een halve meter boven de (geïnspecteerde) holte/verdikking én onder de holte/invliegopening aangehouden te worden. Dit deel van de stam moet voorzichtig recht op gezet worden tegen een andere stam aan. Indien het uitgezaagde deel niet tegen een andere stam aangezet kan worden, dient deze neergelegd te worden met de holte opzij. Dit is alleen toegestaan indien zeker is dat de verblijfplaats door slechts één individu wordt gebruikt;
 - c. het gebruik van materialen waarin vleermuizen verstrikt kunnen raken of aan vast kunnen plakken of verwonden, zoals (steiger)netten, glaswol of purschuim is niet toegestaan;
 - d. het inrollen van de stam in huishoudfolie en het uitzagen van de holte en neerzetten of neerleggen van het uitgezaagde deel, dienen minimaal gedurende vijf dagen met gunstige weersomstandigheden (minimaal 10 graden, droog, en een windkracht van maximaal 4Bft) te worden ingezet. Minimaal drie van de vijf dagen met gunstige weersomstandigheden dienen aaneengesloten te zijn. Bij overdag slecht weer en 's nachts rond zonsondergang en in de nacht goed weer, telt dit nog steeds als een dag met gunstige weersomstandigheden;
 - e. na het ongeschikt maken en met inachtneming van de vereiste dagen met gunstige weersomstandigheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd door de deskundige met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de te kappen bomen uit te sluiten, alvorens het plangebied mag worden vrijgegeven voor het starten van de rooiwerkzaamheden;

- f. bij het ongeschikt maken in het najaar (1 september tot en met 15 oktober) geldt aanvullend op sub d en e hiervoor, dat de periode van vijf dagen met gunstige weersomstandigheden, waarvan drie aaneengesloten, en het daaropvolgende controlebezoek moeten zijn uitgevoerd op uiterlijk 15 oktober.
10. Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare kraam- en winterperiode van de gewone dwergvleermuis. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
11. De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode voor de zomerverblijfplaats in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel en beschikbaar zijn. Hiernaar verbinden wij de volgende voorwaarden:
- de verwijdering dient begeleid te worden door de ecologisch deskundige (voorschrift 4);
 - de gewenningsperiode voor zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is drie maanden waarbij enkel de maanden april tot en met oktober meetellen;
 - indien blijkt dat een tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en nadat door de ecologische deskundige is vastgesteld dat de voorziening uit eigen beweging is verlaten;
 - de ecologisch deskundige dient verslag te doen van het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen in het logboek (voorschrift 2).
12. De nieuwe esdoorn die wordt aangeplant in bosschage B dient op moment van aanplant een kroonbreedte van minimaal 2,5 meter te hebben. Dit dient de ecologisch deskundige op te nemen in het logboek. De afstand tussen de twee bosschages op het punt van de nieuwe esdoorn dient hetzelfde of kleiner te zijn als in de oorspronkelijke situatie, namelijk maximaal elf meter.
13. De functionaliteit van de vervangende vliegrouete met foerageerfunctie dient te worden gemonitord door de deskundige (zie voorschrift 4) tijdens en na afloop van de werkzaamheden. Uit deze monitoring moet blijken of de gewone dwergvleermuis gebruik maakt van de vervangende vliegrouete met foerageerfunctie. Voor deze monitoring gelden de volgende voorwaarden:
- de monitoring dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor het onderzoek naar vliegroutes van de gewone dwergvleermuis uit het meest recente Vleermuisprotocol (NGB);
 - de effectiviteit van de essentiële vliegrouete met foerageerfunctie dient eenmalig te worden gemonitord in het eerste actieve seizoen dat de werkzaamheden gestart zijn;
 - na afronding van de werkzaamheden dient de effectiviteit van de vervangende vliegrouete met foerageerfunctie te worden onderzocht in het eerste en derde jaar;
 - de resultaten van de monitoring dienen vóór 31 december van het hetzelfde monitoringsjaar te worden aangeleverd in een monitoringsverslag bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze rapportage moet het volgende worden opgenomen:
 - de data, tijden en weercondities van de veldbezoeken, de wijze waarop de monitoring heeft plaatsgevonden, eventuele inzet van apparatuur (batdetector, warmtecamera etc.) en de waarnemingen die zijn gedaan per veldbezoek;
 - een heldere conclusie over de effectiviteit van de vervangende essentiële vliegrouete met foerageerfunctie;
 - indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, kunnen aanvullende maatregelen worden opgelegd.
 - indien extra maatregelen noodzakelijk zijn, dienen deze het opvolgende jaar tevens te worden gemonitord.

Aanwijzingen voor gebruik

- Op alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Gelet op deze specifieke zorgplicht dient inzicht verkregen te worden met betrekking tot de aanwezigheid van soorten op de locatie van de activiteit. Hierbij geldt dat objectief vastgesteld moet worden of soorten negatieve gevolgen ondervinden van de voorgenomen activiteiten. Indien noodzakelijk moeten maatregelen getroffen worden om negatieve gevolgen zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden te voorkomen. Indien negatieve gevolgen redelijkerwijs niet te voorkomen zijn, dient de activiteit gestaakt te worden.
- In het kader van de specifieke zorgplicht dient tevens rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 9 maart 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van kapwerkzaamheden langs sportvelden, gelegen aan de Smeetslandseweg 15 te Rotterdam en is aangevraagd namens de gemeente Rotterdam. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 augustus 2024 tot en met 1 augustus 2029.

Aanvraagdocumenten

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan gewone dwergvleermuis Smeetslandseweg 15 te Rotterdam, Habitus B.V., documentcode: RDAM2022-16-OH-V2, 30 november 2022 (ODH698940);
- QuickScan Smeetslandseweg te Rotterdam, Habitus B.V., rapport: RDAM2018-24-RAP1, 25 januari 2019 (ODH698948);
- Nader onderzoek vleermuizen Smeetslandseweg 11-15 te Rotterdam, Habitus B.V., documentcode: RDAM2022-23-NO1-V1, 17 november 2022 (ODH698946);
- Rapportage ophangen vleermuiskasten, Habitus B.V, rapport: RDAM019-25-RAP1, 19 augustus 2019 (ODH698956);
- Notitie Groenschouw de Zwervers, Gemeente Rotterdam, 2 mei 2022 (ODH698955);
- Notitie Groeninventarisatie LMO/De Zwervers aan de Smeetslandseweg, 28 november 2022 (ODH698954);
- Ecologisch werkprotocol Smeetslandseweg 11-15, Gemeente Rotterdam, 15 juni 2020 (ODH698953);
- Paspoort boom 15383 bm 1141, Obsurv, 10 juni 2022 (ODH698950);
- Paspoort boom 15383 bm 1142, Obsurv, 10 juni 2022 (ODH698949);
- Informatie alternatieve vliegroute Smeetslandseweg IJsselmonde, Gemeente Rotterdam, 24 januari 2023 (ODH698951).

Op 21 augustus 2023 zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Nader onderzoek vleermuizen Smeetslandseweg 11-15 te Rotterdam, Habitus B.V., documentcode: RDAM2022-23-NO1-V3, 27 juni 2023 (ODH791077);
- Aanvullende informatie zaaknr. 01059765 Smeetslandseweg 15 te Rotterdam, Gemeente Rotterdam, 21 augustus 2023 (ODH791079).

Procedure

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingswet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op de onderhavige procedure.

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Omdat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 2 november 2023 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 14 december 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- RE Verzoek om aanvullende informatie betreft ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming Smeetslandseweg 15 te Rotterdam, zaaknummer 01070838, Gemeente Rotterdam, 14 december 2023 (ODH916626);
- Reactie aanvullende vragen 2 november 2023 Smeetslandseweg 15 te Rotterdam (zaaknummer 01059765), Gemeente Rotterdam, 14 december 2023 (ODH916622);
- Reactie aanvullende vragen 23 mei 2023 Smeetslandseweg 15 te Rotterdam (zaaknummer 01059765), Gemeente Rotterdam, 13 juni 2023 (ODH916623);
- Beplantingsplan Smeetslandseweg, Gemeente Rotterdam, tekeningnummer: 89-W-2259-h, 8 juli 2022 (ODH916624);
- Beplantingsplan Smeetslandseweg, Gemeente Rotterdam, tekeningnummer: 89-W-2259-i, 7 december 2022 (ODH916625).

Op 14 juni 2024 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Nieuwe ontwerp t.a.v. bomen Smeetslandseweg 15 te Rotterdam (zaaknummer 01059765), Gemeente Rotterdam, 14 juni 2024(ODH1093512).

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 3 augustus 2023 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in appendix IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Gemeente Rotterdam is voornemens om de bosschages ten noorden van de toegangsweg naar de Smeetlandseweg 15 te Rotterdam, te kappen (zie appendix I – bosschage A), de bosschages ten zuiden van de toegangsweg (zie appendix I – bosschage B) te vervangen en de buitenruimte te herinrichten door onder andere het aanleggen van een (fiets)parkeerplaats, paden en verlichting.

De werkzaamheden staan gepland te starten in augustus 2024 en duren naar verwachting tot uiterlijk het voorjaar van 2025. Bij de aangevraagde ontheffingsperiode is rekening gehouden met eventuele uitloop van de werkzaamheden en de geplande monitoring.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2022 en 2023 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol (2021). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In een holteboom in bosschage B, is een zomerverblijfplaats aanwezig van tenminste vier gewone dwergvleermuizen (zie appendix I). Van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Tevens is er in het plangebied een essentiële vliegroute aangetroffen met foerageerfunctie. Met de geplande werkzaamheden gaan de verblijfplaats en de vliegroute verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'activiteitenplan gewone dwergvleermuis' van 30 november 2022 en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2023, 14 december 2023 en 14 juni 2024. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de holte bomen in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De uitvoering van deze maatregelen wordt geborgd door voorschrift 5. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gewone dwergvleermuis.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden aangezien het gaat om het uitvoeren van kapwerkzaamheden. Een deel van de bomen in bosschage A en B is in slechte conditie. Op korte termijn kunnen deze bomen een risico vormen voor de omgeving. Takken kunnen afsterven en afbreken, of bomen kunnen omvallen. Gezien de locatie van de bomen is de kans op letsel door vallende takken of omvallende bomen zeer groot. Door de bomen in bosschage A en B die in slechte conditie verkeren te kappen en vervangen wordt dit risico weggenomen. Uitvoering van alternatieve methoden, het natuurlijk laten vergaan of snoeien van de bomen, neemt de veiligheidsrisico's niet weg. De vitaliteit van de bomen zal blijven afnemen wat de bestaande takken kwetsbaarder maakt en het risico op afbreken of omvallen van de boom vergroot. Bovendien bevindt de boom waar de verblijfplaats in aan is getroffen zich in zodanig slechte staat dat deze met het natuurlijk laten vergaan ook zal verdwijnen. Daarnaast zal de kwaliteit van de vliegroute ook afnemen door natuurlijk verval of snoeien van de bomen in bosschage A en B.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de gewone dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, sub 3, van de Wnb.

De bomen in bosschage A en een deel van de bomen in bosschage B vormen, op korte termijn, een risico voor de omgeving. De bomen in bosschage A hebben een matige tot zeer slechte conditie en een levensverwachting van maximaal tien jaar, enkelen hebben een levensverwachting van minder dan vijf jaar. Takken kunnen afsterven en afbreken. Tevens is er een risico dat de bomen omvallen. Door de situering van de bomen tussen een sportveld, de parkeerplaats en de toegangsweg van de sportvelden vormt dit een serieus gevaar voor de sporters en bezoekers van het sportveld. Twee schietwilgen in bosschage B, waaronder de boom waar de zomerverblijfplaats in aan is getroffen, hebben een slechte conditie. De bomen zijn in 2021 en 2022 gekandelaberd wat de conditie van de bomen enigszins heeft verbeterd. Echter, het risico op omvallen is nog steeds aanwezig en het is een kwestie van tijd voor de bomen weer afstervingsverschijnselen gaan vertonen. Door de situering van de bomen tussen twee te realiseren fietsparkeerterreinen is het geen houdbare situatie om de bomen te laten staan. Natuurlijk verval van de bomen brengt grote veiligheidsrisico's met zich mee in de vorm van vallende takken en mogelijk zelfs omvallende bomen. Bezoekers aan de sportverenigingen kunnen lichamelijk letsel ondervinden wanneer zij geraakt worden door een vallende tak of boom. Daarnaast kan het voor materiele schade zorgen aan de sportvelden of aan het nieuwe clubgebouw, wat ertoe kan leiden dat het sportveld of het clubgebouw tijdelijk niet gebruikt kunnen worden. Dit vermindert de capaciteit van de sportverenigingen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Zomerverblijfplaats

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, met mogelijk milde winterfunctie, verloren, die door minstens vier gewone dwergvleermuizen wordt gebruikt. Op 14 augustus 2019 zijn zestien tijdelijke vleermuiskasten gerealiseerd aan bomen binnen een straal van honderd meter van de huidige verblijfplaats, zie appendix I. Twaalf kasten zijn van het type 3FN van Waveka, vier kasten zijn van het type 2FN van Waveka. In 2021 is een nieuw clubgebouw gerealiseerd aan de Smeetslandseweg 15 te Rotterdam, met circa veertien meter aan toegankelijke spouwmuur aan de noordoostzijde van het gebouw, zie appendix I en II. De spouwmuur is toegankelijk via open stootvoegen van minimaal 1,5 cm breed, gerealiseerd op minimaal drie meter hoogte. De vrije ruimte in de spouwmuur zelf is minimaal 1,5 tot 2 cm. Er is stevig duurzaam kunststofgaas met een maaswijdte van maximaal 10mm bevestigd tegen de hardschuim isolatieplaten in de spouw, zodat de vleermuizen zich hierin veilig kunnen verplaatsen. Delen van de spouwmuur liggen in de schaduw van een overhangende

dakrand, waardoor er verschillende temperatuurgradiënten aanwezig zijn binnen één spouwmuuroriëntatie. De gerealiseerde ruimte in de spouwmuren dient zowel als tijdelijke als permanente voorziening.

In de actieve periode, welke loopt van 15 april tot en met 15 oktober, worden de zomerverblijfplaats en de overige holte bomen in de bosschages A en B, zie appendix I, ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in de bomen ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Om het verwonden en doden van vleermuizen te voorkomen tijdens de kapwerkzaamheden, hebben wij voorschriften opgenomen over de wijze waarop de bomen ongeschikt gemaakt dienen te worden. Voor de kap worden holtes gecontroleerd met een endoscoop. Indien holtes geheel inzichtelijk zijn en waar afwezigheid van vleermuizen direct aangetoond kan worden, dient de holte direct afgesloten te worden. Bij aanwezigheid van vleermuizen of waar men niet goed bij kan komen of in kan kijken, zijn werende maatregelen nodig. De werende maatregelen dienen gedurende minimaal vijf dagen onder gunstige weeromstandigheden te worden ingezet, waarvan drie dagen aaneengesloten met gunstige weersomstandigheden. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 10 graden, droog, en een windkracht van maximaal 4Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in het logboek. Wanneer het weer overdag slecht is, en 's avonds rond zonsondergang en in de nacht weer gunstig, geldt dit nog steeds als gunstige weersomstandigheden. Als dit door één dag slecht weer wordt onderbroken, dient de periode van drie aaneengesloten dagen opnieuw te worden gestart. Het gebruik van purschuim, glaswol, netten of doek is niet toegestaan. Indien de verblijfplaatsen in het najaar ongeschikt worden gemaakt, dienen de vijf dagen met goed weer doorlopen te zijn vóór 15 oktober, na 15 oktober is het ongeschikt maken niet meer toegestaan. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

Indien afwezigheid van vleermuizen niet aangetoond kan worden, dient de stam ingerold te worden in huishoudfolie en dient de invliegopening (spechtgaten en scheuren) vrijgelaten te worden. De vleermuizen hebben door de huishoudfolie geen grip op de stam waardoor ze er wel uit, maar niet meer in kunnen vliegen. Een andere mogelijkheid is om de boom te kappen in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, die loopt van 15 april tot en met 15 oktober. Bij het kappen van de boom dient de holte ruim uitgezaagd te worden. De grootte van de holte moet worden ingeschat met behulp van een inspectie met endoscoop, en/of aan de hand van verdikkingen in de stam. Er dient minimaal een halve meter boven de (geïnspecteerde) holte/verdikking én onder de holte/invliegopening aangehouden te worden. Dit deel van de stam moet voorzichtig recht op gezet worden tegen een andere stam aan. Indien het niet mogelijk is het uitgezaagde deel tegen een andere stam te plaatsen, dient het gedeelte neergelegd te worden met de holte opzij. Dit kan alleen als de verblijfplaats door één enkel individu wordt gebruikt. Bij grotere aantallen vleermuizen is dit niet mogelijk vanwege de grote hoeveelheid mest. Vleermuizen raken dan besmeurd en kunnen daar ziek van worden en doodgaan. Voor de veiligheid van omstanders kan het stamdeel vastgebonden worden en/of kan het gebied worden afgezet. Na het kappen, dient het uitgezaagde stuk van de boom minimaal gedurende vijf dagen te blijven staan/licgen onder gunstige weersomstandigheden, minstens drie van deze vijf dagen dienen aaneengesloten te zijn. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

Na het ongeschikt maken en voorafgaand aan de werkzaamheden dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van de vleermuizen in de holte bomen uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Tussen 15 mei en 15 september dient dit een ochtendcontrole te zijn en tussen 15 april en 15 mei en tussen 15 september en 15 oktober dient dit een avondcontrole te zijn, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12).

Vliegroute met foerageerfunctie

Als gevolg van de werkzaamheden gaat een deel van de essentiële vliegroute met foerageerfunctie van de gewone dwergvleermuis verloren. De vliegroute verbindt de verblijfplaatsen in de naastgelegen woonwijk met de bomenrij lang het spoor. De bomenrij bij het spoor wordt gebruikt om te foerageren, maar vormt ook een verbinding met andere foerageergebieden in de verdere omgeving. Om ervoor te zorgen dat er te allen tijde een functionele vliegroute aanwezig is binnen het plangebied, is een alternatieve vliegroute gerealiseerd. De gewone dwergvleermuizen kunnen hier zowel tijdens als na afloop van de werkzaamheden naar uitwijken.

Ter vervanging van de huidige vliegroute die de bomenrijen langs de Smeetslandseweg en het spoor verbindt, is in december 2022 een bomenrij gerealiseerd in een oever 320 meter ten zuiden van de huidige vliegroute, zie appendix III. Er zijn in totaal achttien iepen geplant over een lengte van 130 meter. Er zijn zes bomen gebruikt met een kroondiameter van vijf meter, twee bomen met een kroondiameter van zes meter, en tien bomen met een kroondiameter van 2,5 meter. Alle bomen zijn minstens vijf meter hoog. De bomen met een kroondiameter van zes meter zijn bij de kop van de sloot aan de oostzijde geplaatst, waar de plantafstand vijftien meter is. De vliegroute sluit hieraan op de dichte bosschage die langs de Smeetslandseweg loopt. De overige bomen zijn met een maximale plantafstand van zeven meter geplant. Omdat het aan de kop van de sloot aan de oostzijde een boom betreft met een kroondiameter van zes meter in plaats van de vereiste 2,5 meter, en de vliegroute bij de plantafstand van vijftien meter aansluit op de dichte bosschage parallel aan de Smeetslandseweg is de kans aanwezig dat de vliegroute functioneel zal zijn. Om dit te waarborgen achten wij het noodzakelijk om een monitoringsverplichting op te leggen. Naast de gerealiseerde bomenrij is een sloot aanwezig met rietbegroeiing in de oever. Deze elementen zorgen ervoor dat er voldoende voedsel aanwezig is op de route.

Monitoring vervangende vliegroute

De functionaliteit van de vervangende vliegroute dient gemonitord te worden, conform de richtlijnen voor het onderzoek naar vliegroutes van de gewone dwergvleermuis uit het meest recente vleermuisprotocol (NGB), tijdens het eerste actieve seizoen dat de bouwwerkzaamheden gestart zijn. Na afronding van de werkzaamheden dient de effectiviteit van de essentiële vliegroute met foerageerfunctie te worden onderzocht in het eerste en derde jaar. De resultaten van de monitoring dienen vóór 31 december van hetzelfde jaar te worden aangeleverd in een monitoringsverslag bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze rapportage moet de data, tijden en weerscondities van de veldbezoeken, de wijze waarop monitoring heeft plaatsgevonden, eventuele inzet van apparatuur (batdetector, warmtecamera etc.) en de waarnemingen die zijn gedaan per veldbezoek worden opgenomen. Tevens dient er een heldere conclusie over de effectiviteit van de nieuwe vliegroute met foerageerfunctie getrokken te worden. Indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, kunnen aanvullende maatregelen worden opgelegd. Indien blijkt dat de nieuwe vliegroute met foerageerfunctie in gebruik is genomen door de gewone dwergvleermuis kan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid goedkeuring de monitoringsverplichting vroegtijdig te stoppen. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

Aanvliegroute permanente verblijfplaatsen

Het clubhuis is toegankelijk voor vleermuizen door middel van bosschage B (appendix I en III). Om de aanvliegroute van de Smeetslandseweg naar het clubgebouw via bosschage B in stand te houden dienen voldoende bomen in zowel bosschage A als B behouden te blijven. De zilversdoorns, onderbeplanting en drie esdoorns met een levensverwachting van meer dan tien jaar, in bosschage A langs het sportveld blijven behouden. Tevens wordt een iep aangeplant om het plantvak in bosschage A aan te vullen, zie appendix IV voor de locaties van de bomen die worden behouden en de iep die wordt aangeplant. In totaal worden er vijf bomen met een zeer slechte tot matige conditie gerooïd. Door het behoud van de zilversdoorns, onderbeplanting en enkele esdoorns en de aanplant van de iep in bosschage A, blijft de beschutting die bosschage A aan bosschage B biedt tegen wind en uitstraling van licht van de sportvelden, nagenoeg gelijk.

Een groot deel van de bomen in bosschage B zal behouden worden. De te kappen bomen betreffen een rode esdoorn, twee wilgen en een esdoorn met essentaksterfte, zie appendix V. Beide wilgen en de rode esdoorn zijn van matige kwaliteit, zie appendix VI. Op de plaats van de esdoorn met essentaksterfte, zal een nieuwe esdoorn worden aangeplant. Deze dient van hetzelfde formaat te zijn als de esdoorn die gerooid wordt, met een kroonbreedte van minimaal 2,5 meter. De afstand tussen de twee bosschages op het punt van de nieuwe esdoorn dient kleiner of hetzelfde te zijn als de afstand tussen de bosschages in de oorspronkelijke situatie, namelijk maximaal elf meter. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Doordat een groot deel van de bomen behouden blijft en de onderbeplanting ook behouden blijft, zal bosschage B kunnen blijven functioneren als aanvliegroute naar mogelijke verblijfplaatsen in het nieuwe clubgebouw.

Om lichtuitstraling op het groenvlak te beperken, worden de armaturen van vier meter hoog rondom het groenvlak gedeeltelijk gedempt of wordt er een backlight geplaatst. Een backlight wordt geplaatst in de lens van elk individueel led-lampje in de armatuur en zorgt ervoor dat licht deels wordt afgeschermd. De boomkronen zullen met een minimale hoogte van vijf meter dus niet aangelicht worden in de nieuwe situatie.

Concluderend

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Rotterdam. Door de voorgenomen maatregelen en de opgelegde monitoringsverplichting is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat met de voorgestelde maatregelen, en met inachtneming van de voorschriften en de monitoringsverplichting, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de gewone dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere toestemmingen nodig zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld van de gemeente of het waterschap.

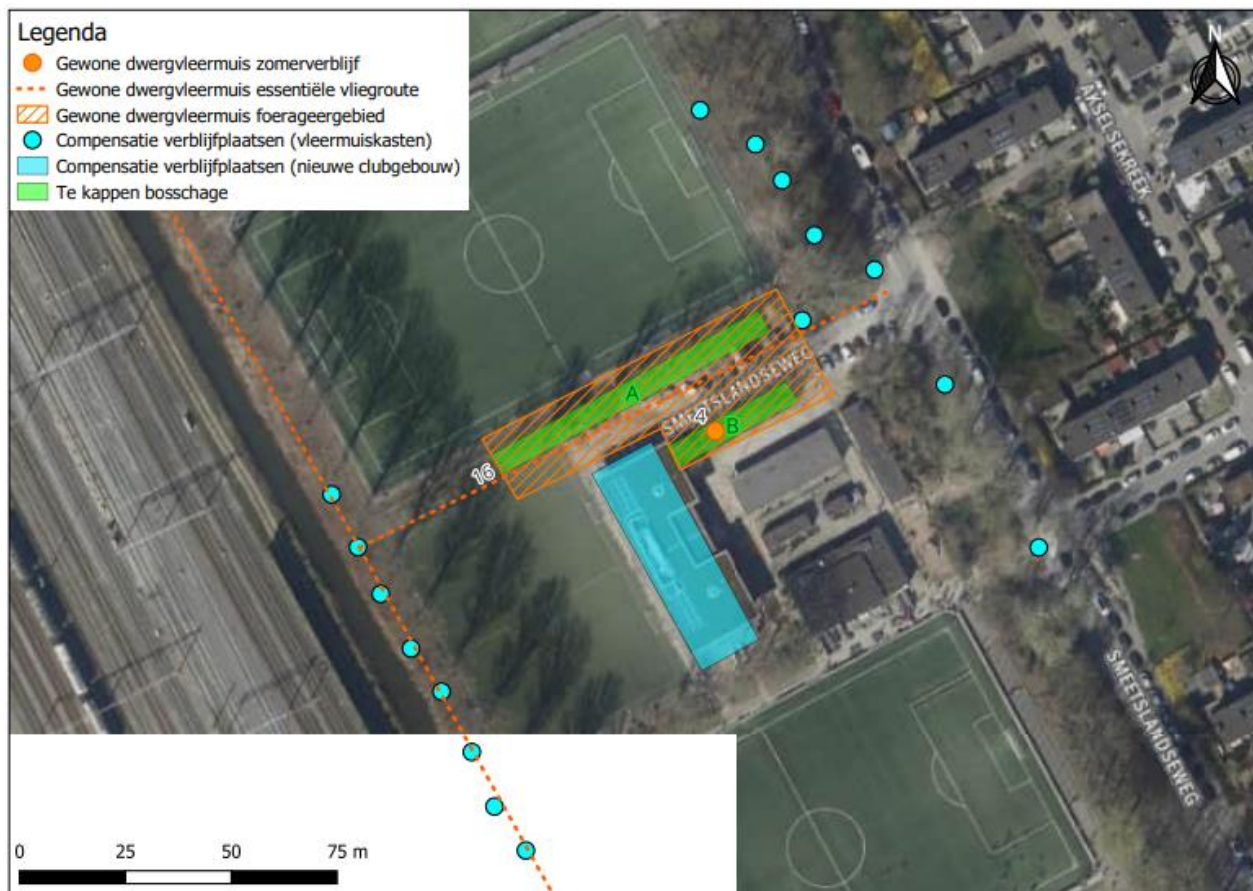
Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.

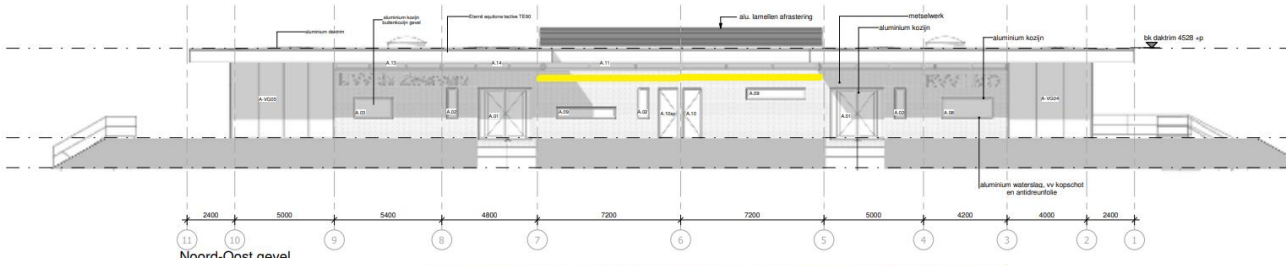
Appendices

Appendix I Locatie vliegroute en huidige verblijfplaats gewone dwergvleermuizen

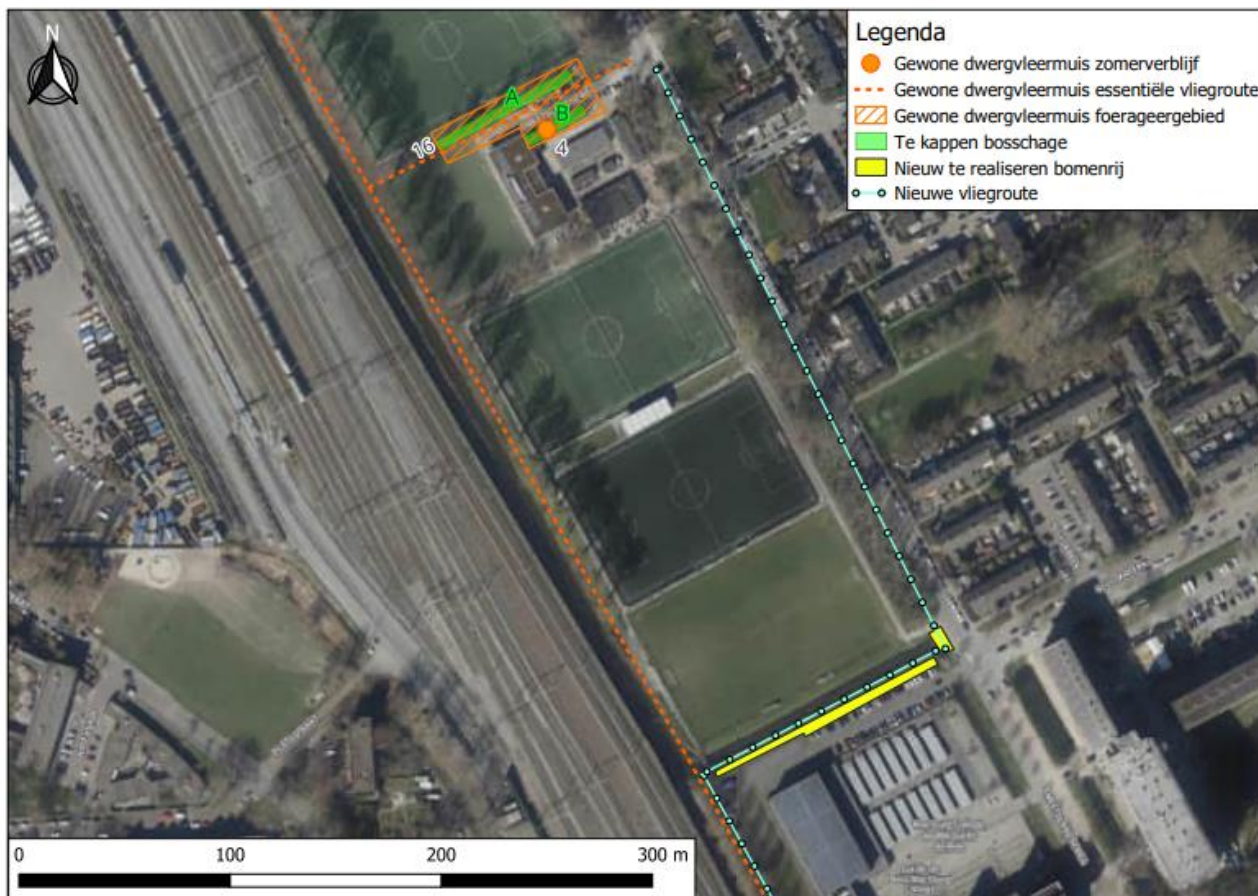
Appendix II Geschikte spouwmuur van het nieuwe sportcomplex

De geschikte spouwmuur met open stootvoegen, weergegeven in het geel.

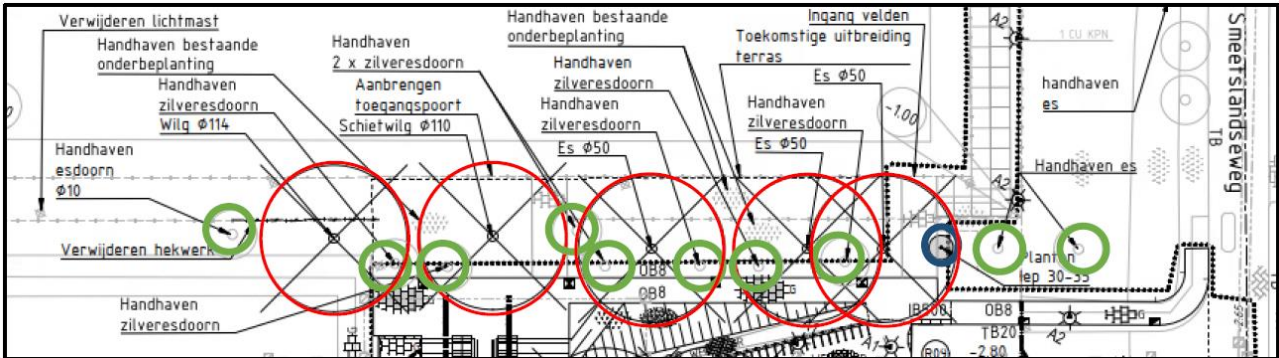
Appendix III De nieuw gerealiseerde bomenrij

Appendix IV Te rooien bomen bosschage A

Bron: Gemeente Rotterdam, 14 juni 2024

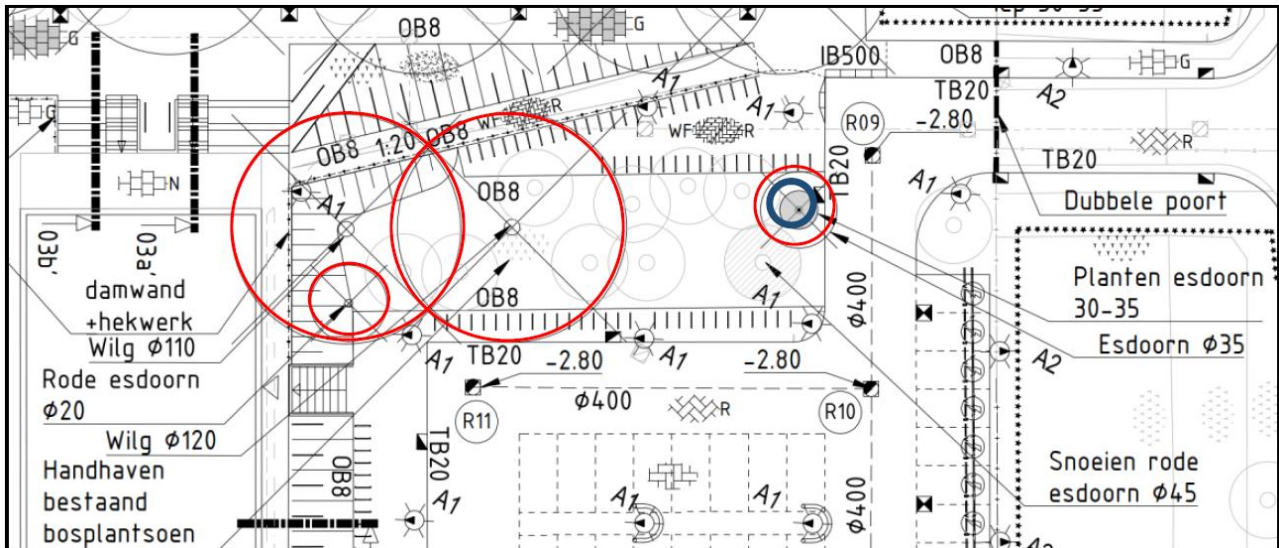

De te rooien bomen zijn aangegeven met rood, de bomen die worden behouden zijn aangegeven met groen. De blauwe cirkel geeft de locatie weer van de nieuwe iep.

Appendix V Te roeien bomen bosschage B

Bron: Gemeente Rotterdam, 14 juni 2024

De te roeien bomen worden aangegeven met rood, de blauwe cirkel geeft de locatie weer van de nieuwe esdoorn.

Appendix VI Boomkwaliteit bomen in bosschage B

Boornummer	Deurennummer	Wachstaklasse naam	Lidnaam naam	Diameter, stem	Diameter, kroon	Wopas	Pinnaalvermogen	Conditie	Wachst, volwassen	Kw. alder, stem	Kw. alder, kroon	Laten, verhouding	Rijpheid, kroon	Algemeen, verhouding	Min. grondwater	Min. grondwater, verhouding	Min. grondwater, verhouding	Ontwerp, in een grond, in een	Verhoor, kroon
1	458304	Schietwilg, Gewone wilg	Salix alba	110	7	> 24 m	Matig	Matig	Goed	Goed	Matig	5-10 jr	Kroon is gekantelbaar	-0,87	2,70	4,00	40	Nee	
2	458305	Schietwilg, Gewone wilg	Salix alba	110	15	9-12 m	Matig	Matig	Goed	Goed	Matig	5-10 jr	Kroon is gekantelbaar, talud naast boom gemaakt	-0,69	2,70	4,00	40	Nee	
3	502850	Gewone esdoorn, Bergesdoorn	Acer pseudoplatanus	30	4	6-9 m	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,96	1,40	2,10	10	Nee	
4		Hollandse iep	Ulmus hollandica	10	3		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	0,80	1,70	30	Nee	
5		Esdoorn	Acer	30	3		Matig	Matig	Goed	Goed	Matig	5-10 jr		-0,86	1,40	2,10	10	Nee	
6		Hollandse iep	Ulmus hollandica	15	3		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	1,00	1,60	30	Nee	
7		Valdesdoorn	Acer campestre	5	2		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	0,75	1,60	10	Nee	
8		Es	Fraxinus	10	3		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	0,80	1,70	10	Nee	
9		Valdesdoorn	Acer campestre	40	6		Matig	Goed	Goed	Goed	Matig	>10 jr		-0,86	1,60	2,25	10	Nee	
10		Valdesdoorn	Acer campestre	40	6		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	1,50	2,25	10	Nee	
11		Esdoorn	Acer	20	3		Matig	Goed	Goed	Goed	Matig	>10 jr		-0,86	1,25	1,90	10	Nee	
12		Valdesdoorn	Acer campestre	30	5		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	1,40	2,10	10	Nee	
13		Valdesdoorn	Acer campestre	30	5		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	1,40	2,10	10	Nee	
14		Valdesdoorn	Acer campestre	40	7		Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	>10 jr		-0,86	1,50	2,25	10	Nee	
15		Esdoorn	Acer	45	7		Matig	Goed	Goed	Goed	Matig	>10 jr		-0,86	1,55	2,35	10	Nee	
16		Esdoorn	Acer	35	5		Matig	Matig	Goed	Goed	Matig	>10 jr		-0,86	1,45	2,20	10	Nee	

Legenda

Bomen

- 5-10 jr
- >10 jr

Onderbeplanting

- beesteaters van liquid, meidoorn, iepenroos, conus, haagbeuk
- Bomen omgeving
- beplantingen
- gras

SITUATIE

Gemeente Rotterdam

De Zwervers

Inventarisatie bosplantoen oktober 2022	A2
Schaal 1:250	
Tekenaar: M. Broekhoven van der Houf 04-11-2022	Projectno:
Projectleider: Naam 04-11-2022	versie 1

Polder: 0:302URSTAD_0104GemeenteRotterdam\Projecten\Archieven\projecten\DeZwervers\DeZwervers\del_221